

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive study) ศึกษา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (cross-sectional) เพื่อศึกษาลักษณะความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย (Population and Sample)

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่1-3)ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรตัวอย่าง (Sample Population) คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่1-3)ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2548 มีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมด 167,583 คน แบ่งตามระดับชั้นเรียนดังนี้ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด 58,725 คน มัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด 56,285 คนและมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 52,573 คน มีจำนวนโรงเรียนที่เปิดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3)ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 116 โรงเรียน

ตัวอย่าง (Sample) คือ นักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนแบบสหศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2548 จำนวน 620 คนจาก 8 โรงเรียน

ขนาดตัวอย่าง คำนวณโดยการใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่าง Yamane 1969

$$n = \frac{N}{1 + Ne^{(2)}}$$

N = ขนาดของประชากร เท่ากับ 167,583 คน (สถิติปี 2548)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากประชากร
เท่าที่ยอมรับได้กำหนดให้เท่ากับ 5%

$$n = \frac{167,583}{1 + 167,583 * 0.05^{(2)}}$$

$$= 399.04$$

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 689 คนและคิดแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 620 คนนำมาวิเคราะห์ห้ข้อมูลเพื่อให้นักศึกษามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและให้ครอบคลุมเพื่อเป็นตัวแทนในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะเป็นประมาณ 620 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

การเลือกกลุ่มตัวอย่างและเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้เป็นตัวแทนของประชากรโดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Cluster Sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดเขตที่เป็นกลุ่มตัวแทนตามการแบ่งเขตของกรุงเทพมหานครเป็น 3 เขตใหญ่ โดยเลือกวิธีการสุ่มอย่างง่าย

กรุงเทพมหานครเขต 1 ได้แก่ เขตดุสิต เขตพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพมหานครเขต 2 ได้แก่ เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตสวนหลวง

กรุงเทพมหานครเขต 3 ได้แก่ เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา

ขั้นที่ 2 เลือกโรงเรียนตามเขตในข้อ 1 เขตละ 1 โรงเรียนโดยเลือกวิธีการสุ่มอย่างง่ายทั้งหมด 8 โรงเรียน ได้แก่

เขตดุสิต ได้แก่ ร.ร.ราชวินิตมัธยม

เขตพญาไท ได้แก่ ร.ร.สามเสนวิทยาลัย

เขตราชเทวี ได้แก่ ร.ร.ศรีอยุธยา

เขตจตุจักร ได้แก่ ร.ร.หอวัง

เขตลาดพร้าว ได้แก่ ร.ร.สตรีวิทยา 2

เขตสวนหลวง ได้แก่ ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ

เขตตลิ่งชัน ได้แก่ ร.ร.โพธิสารพิทยากร

เขตทวีวัฒนา ได้แก่ ร.ร.ทวีวัฒนา

ขั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่างห้องเรียน โดยวิธี Simple Random Sampling และสุ่มเลือกนักเรียนตามสัดส่วนจนครบตามจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

โรงเรียน	ม. 1		ม. 2		ม. 3	
	ประชากร	กลุ่ม ต.ย.	ประชากร	กลุ่ม ต.ย.	ประชากร	กลุ่ม ต.ย.
โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย	589	20	548	30	541	30
โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ	732	30	834	30	811	40
โรงเรียนโพธิสาร	492	20	477	20	460	20
โรงเรียนราชวินิตมัธยม	400	16	430	19	402	20
โรงเรียนศรีอยุธยา	579	27	595	26	625	27
โรงเรียนสตรีวิทยา 2	967	40	925	40	924	40
โรงเรียนหอวัง	674	30	700	30	746	30
โรงเรียนทวีพัฒนา	280	12	254	12	255	11
รวม	3755	193	4763	208	4764	219

เครื่องมือที่ใช้ในการวัด

ชุดที่ 1 ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปมีจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ อายุ, เพศ, จำนวนพี่น้อง, ลำดับการเกิด, ระดับชั้นเรียน, เกรดเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน, จำนวนเงินที่ได้, บุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย, ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดา - มารดา ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลครอบครัว 13 ข้อ ได้แก่ อายุของบิดามารดา, สถานภาพการสมรส, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ของบิดามารดาและความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา

ชุดที่ 2 แบบสอบถามลักษณะความขัดแย้งที่วัยรุ่นมีกับบิดามารดา จำนวน 45 ข้อ ซึ่งปรับปรุงมาจาก Issues Checklist ซึ่งเป็นแบบสอบถามความขัดแย้งที่วัยรุ่นมีกับบิดามารดาของ Robin AL, Forter SL.(1989) เป็นแบบประเมินด้วยตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับความขัดแย้งที่เกิดในกิจวัตรประจำวันด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นใน 4 สัปดาห์ที่ผ่านมา เช่น การเรียน การแต่งกาย การคบเพื่อน ความประพฤติที่บ้าน ที่โรงเรียน การใช้เวลาว่าง ฯลฯ

การให้คะแนน ในแบบสอบถามนี้ให้ผู้ตอบพิจารณาว่าเหตุการณ์ต่างๆ ที่ระบุไว้ในข้อคำถามแต่ละข้อ เป็น หรือ ไม่เป็น ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ตอบกับบิดามารดา ถ้าในกรณีที่ตอบว่า “เป็น” ผู้ตอบจะต้องตอบแบบสอบถามในช่องถัดไป แต่ในกรณีที่ตอบว่า “ไม่เป็น” ผู้ตอบไม่ต้องตอบแบบสอบถามในช่องถัดไป ให้ทำข้อต่อไปได้เลย โดยจะคิดคะแนนเฉพาะข้อที่ตอบว่า “เป็น” เท่านั้น คำถามแต่ละข้อจะมีตัวเลือก 5 ระดับเกี่ยวกับระดับความรู้สึกของนักเรียนต่อเรื่องที่เป็นความขัดแย้ง ได้แก่

เกณฑ์การให้คะแนน

ไม่เป็น	=	0	คะแนน
เลย	=	1	คะแนน
ไม่พอใจ	=	2	คะแนน
โกรธ	=	3	คะแนน
โกรธมาก	=	4	คะแนน

เกณฑ์การแปลผลคะแนน แบ่งระดับความขัดแย้งออกเป็น 5 ระดับ โดยถือเอาคะแนนในมาตรฐานของแบบสอบถามเป็นเกณฑ์ คือ ถ้าไม่มีความขัดแย้งในข้อนั้นๆ ให้ 0 , ถ้ามีความขัดแย้งระดับน้อยให้ 1 , ถ้ามีความขัดแย้งระดับปานกลางให้ 2 , ถ้ามีความขัดแย้งระดับมากให้ 3 , ถ้ามีความขัดแย้งระดับมากที่สุดให้ 4 โดยใช้เกณฑ์ดังกล่าวคิดคะแนนรวมของแบบสอบถามอาจมีได้ตั้งแต่ 0-180 คะแนน

นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลคะแนน เพื่อแบ่งระดับความรุนแรงของความขัดแย้งเป็น 3 กลุ่ม โดยคิดคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานดังนี้

คะแนนอยู่ในช่วงมากกว่า $\bar{X} + SD$ แสดงว่า	ความขัดแย้งอยู่ในระดับสูง
คะแนนอยู่ในช่วง $\bar{X} \pm SD$ แสดงว่า	ความขัดแย้งอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนอยู่ในช่วงน้อยกว่า $\bar{X} - SD$ แสดงว่า	ความขัดแย้งอยู่ในระดับต่ำ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ให้เกณฑ์ตัดสินผ่าน 2 ใน 3 ของข้อกระทงแต่ละข้อ จากนั้นนำข้อคำถามที่ไม่ผ่านมาปรับปรุงให้เหมาะสม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติราษฎร์ วิทยาลัย จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบทดสอบส่วนที่ 2 มาหาความเชื่อมั่นของความแบบสอบถาม โดยใช้สูตร Cronbach's alpha coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.871

การรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีการดำเนินงานดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 8 โรงเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่าง เพื่อขอ

- อนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูลโรงเรียนต่างๆ โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำจดหมายไปยื่นพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้โรงเรียนทราบโดยละเอียด
2. ติดต่อประสานงานกับฝ่ายวิชาการเพื่อขออนุญาตรายชื่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2548 จากแต่ละโรงเรียนเพื่อดูจำนวนของนักเรียนในแต่ละชั้นเรียนและเลือกกลุ่มนักเรียนตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ แล้วนัดวันที่จะมาทำการเก็บข้อมูลกับทางโรงเรียน
 3. ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลไปโรงเรียนตามวัน เวลาและสถานที่ที่ได้นัดหมายกับทางโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยได้อธิบายชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ในแบบสอบถามให้นักเรียนทราบ ในกรณีที่มีข้อสงสัย ผู้วิจัยจะเป็นผู้ตอบคำถามและอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนจนกว่านักเรียนจะตอบแบบสอบถามเสร็จครบทุกคน
 4. ในกรณีที่โรงเรียนไม่สะดวกให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงต้องฝากแบบสอบถามไว้กับอาจารย์ที่รับผิดชอบในการดูแลประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย:รายละเอียดต่างๆของแบบสอบถามจนเข้าใจตรงกัน จากนั้นผู้วิจัยนัดเวลาที่จะไปรับแบบสอบถามกับอาจารย์
 5. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ผลการศึกษาค่อยไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมมาตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ส่วนที่ 1 อธิบายลักษณะข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางด้านครอบครัว โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนที่ 2 วิเคราะห์คะแนนความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. สถิติเชิงอนุมาน วิเคราะห์ความแตกต่าง 2 กลุ่มของคะแนนความขัดแย้งกับบิดามารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นด้วย t-test และทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวน(One-way ANOVA) และในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธี LSD-test